

Gustav en de vliegfiets

PNT

VOORBEREIDEND EN REFLECTEREND LESMATERIAAL

Beste leerkracht,

Binnenkort ga je met je groep naar de voorstelling *Gustav en de Vliegfiets* van jeugdtheatergezelschap PNT. We vragen je om de leerlingen hierop voor te bereiden door middel van dit lesmateriaal, dat bestaat uit een prezi (diapresentatie op het whiteboard) en deze begeleidende docentenhandleiding. Dit lesmateriaal sluit nauw aan op het leergebied kunstzinnige oriëntatie, specifiek kerndoel 55; de leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

Vorbereiding

De voorbereiding in de klas geeft de leerlingen de mogelijkheid om zich met vragen of spel-opdrachten alvast in het thema van de voorstelling te verdiepen. Ze krijgen hierdoor de gelegenheid een eigen idee of mening over het thema te formuleren.

Reflecteren

Door de voorstelling na te bespreken kunnen leerlingen hun ervaring en mening delen met anderen. Door het reflecteren ervaart men dat ieder een eigen mening, ervaring en beleving heeft. Het leidt tot inzicht, smaak, kennis over theater en ondersteunt de culturele ontwikkeling.

We wensen je veel plezier met de voorstelling en het lesmateriaal,

STT-producties

Impresariaat voor jeugdtheater en cultuureducatie

STT-producties
impresariaat voor
jeugdtheater &
cultuureducatie

T 030 294 1419

info@sttproducties.nl
www.sttproducties.nl

VOORDAT JE BEGINT

OVER HET GEZELSCAP

PNT is een jeugdtheatergezelschap bestaande uit Joeso Peters en Silas Neumann. Zij maken avontuurlijk verteltheater. Spannende verhalen worden speels gecombineerd met muziek en objecten. Zo ontstaan voorstellingen die de vindingrijkheid de fantasie van de kijker prikkelen.

OVER DE VOORSTELLING

De voorstelling gaat over het najagen van je dromen, het bevragen van de wereld, en vooral over uitvinden. Het doel van de voorstelling is om de verbeeldingskracht bij kinderen aan te wakkeren zodat zij leren om buiten de gebaande paden te denken. De voorstelling Gustav en de vliegfiets is gebaseerd op het leven en het werk van de uitvinder Gustav Mesmer. De voorstelling wordt gespeeld door Joeso Peters en is geregisseerd door Silas Neumann. Eerder ontwikkelden zij samen de voorstellingen Werktuig en Atuk.

THEMA

Uitvinden

INHOUD EN WERKWIJZE

De prezi bestaat uit 3 onderdelen:

1. Voor de voorstelling
2. Na de voorstelling
3. Zelf maken

- Door op het pijltje naar rechts op je toetsenbord te klikken kom je bij het volgende bolletje in de prezi.
- Voordat je met de leerlingen de prezi doorneemt is het goed om deze eerst zelf te bekijken.
- De vragen die gesteld worden in deze prezi zijn bedoeld als uitgangspunt. Voel je vrij om door te vragen en nodig de leerlingen uit om in gesprek te gaan met elkaar, dit stimuleert het creatieve denkproces.

VOORBEREIDING

BEGINSCHERM

Start de prezi via deze online link ([klik hier](#))

Het beginscherm is een totaalbeeld van de flyer van de voorstelling en de drie hoofdonderwerpen van de prezi. Een flyerbeeld laat zich lezen als een verhaal. De titel van een theatervoorstelling geeft vaak de kern van de voorstelling weer.

Vraag:

Waar moet je aan denken als je de flyer ziet? Waar zal de voorstelling over gaan?

DIA 1 INLEIDING OP DE VOORSTELLING

Instructie: Luister naar de tekst.

Dit is Jan. Hij heeft tijdens de fietsvakantie met zijn ouders een echte uitvinder ontmoet. Gustav. Samen met Gustav heeft Jan een vliegfiets gebouwd. Daarmee willen zij vliegen. Jan heeft van dit verhaal een voorstelling gemaakt. Hij vindt zelf dat het een heel spannend verhaal is.

Informatie voor de leerkracht:

De voorstelling Gustav en de vliegfiets is gebaseerd op het leven van Gustav Mesmer. Mesmer heeft zijn hele leven geprobeerd vliegfietsen te bouwen. Dit is hem nooit gelukt, maar zijn constructies en tekeningen werden op tentoonstellingen over de hele wereld geëxposeerd. Meer informatie over de uitvinder Gustav Mesmer vindt u hier: <https://gustavmesmer.de>

DIA 2 DENK-OPDRACHT

Vraag:

Waarom, denk je, dat het verhaal spannend is?

Antwoorden:

- omdat het spannend is of het lukt om te vliegen
- omdat het spannend is om een uitvinder te ontmoeten

Informatie voor de leerkracht:

De spanning in de voorstelling ontstaat omdat Jan samen met Gustav vliegen wil, maar zijn ouders zeggen dat het niet mogelijk is. Dit is het conflict. Een conflict is vaak de kern van een voorstelling. Het is leuk als de leerlingen naast de bovenstaande mogelijkheden zelf een conflict bedenken dat voor spanning zorgt.

VOORBEREIDING

DIA 3 DENK-OPDRACHT

Dit is een foto van Gustav op een vliegfiets.

Vraag:

Denk je dat hij hiermee echt vliegen kan? Waarom wel en waarom niet?

Informatie voor de leerkracht:

Het argument dat je met een fiets niet kunt vliegen lijkt voor de hand liggend. Maar al in 1961 heeft voor het eerst iemand met een vliegfiets gevlogen. In 2009 is de eerste Nederlandse vliegfiets opgestegen. Om de discussie op gang te brengen kun je dit fragment laten zien: <https://www.youtube.com/watch?v=7i2ocRY1n3w>

DIA 4 SPEL-OPDRACHT

Jan heeft zelf ook iets uitgevonden. Een Gie-taar. Dat is een watergieter en een gitaar bij elkaar.

Maak een schets:

Kun je ook een uitvinding bedenken die uit twee dingen bestaat?

Informatie voor de leerkracht:

Laat de kinderen eerst een schets maken van twee bestaande dingen. Kies welke delen je bij elkaar wilt brengen. Voeg deze bij elkaar in een nieuwe tekening.

Een uitvinding is een ontdekking van een product. Dit kan een volkomen nieuw product of een combinatie van bestaande dingen zijn. Veel uitvindingen zijn door toeval tot stand gekomen. Dat betekent dat er ruimte moet zijn om te proberen en dat de kinderen hun eigen of elkaars ideeën niet bij voorbaat afkeuren.

DIA 5 INLEIDING OP HET THEMA

Instructie: Luister naar de tekst.

De uitvinder Gustav heeft echt geleefd. Hij heeft zijn hele leven tekeningen van vliegfietsen gemaakt. Sommige van zijn tekeningen zijn zo bijzonder dat ze in een museum hangen.

VOORBEREIDING

DIA 6 DENK-OPDRACHT

Als echte uitvinder heb je fantasie nodig. Fantasie wordt ook verbeeldingskracht genoemd. Het is het vermogen om dingen voor te stellen die er niet zijn of bijvoorbeeld verhalen te bedenken.

Vraag:

Wat is fantasie eigenlijk?

Informatie voor de leerkracht:

Als oefening om uit te leggen wat verbeeldingskracht inhoudt kunt je opnieuw gebruik maken van bestaande elementen. Je kunt bijvoorbeeld de kinderen vragen om zich een olifant voor te stellen en daarna om die olifant in hun eigen badkamer voor te stellen. Het beeld dat zij voor zich zien zal bij iedereen anders zijn. Het ontstaat in hun fantasie.

DIA 7 DENK-OPDRACHT

Vraag:

Als jij met jouw vliegfiets overal op de wereld heen zou kunnen vliegen, waar zou jij dan naartoe vliegen en waarom?

Informatie voor de leerkracht:

In de voorstelling Gustav en de vliegfiets fantaseert Jan hoe hij met de vliegfiets over de bergen en de zee naar de woestijn vliegt en daar Gustav op een wolk ziet. Alles is mogelijk in zijn fantasie.

DIA 8 SPEL-OPDRACHT

Opdracht:

Bedenk een reis die je met een vliegfiets maakt. Je vertrekt vanuit het schoolplein.

Informatie voor de leerkracht:

Om het spel van de leerlingen te stimuleren kunnen volgende aanwijzingen helpen:

- Begin met de zin: "Ik stijg op en het schoolplein wordt steeds kleiner. Ik zie ..."
- Doe alsof je alles wat je ziet op dit moment ontdekt
- Neem rust om nieuwe dingen te ontdekken.

VOORBEREIDING

DIA 9 TRAILER VAN DE VOORSTELLING

Bekijk de trailer van de voorstelling.

DIA 10 WELKOM IN HET THEATER

Bekijk het filmpje *Naar het theater*. Hierin wordt behandeld wat niet en juist wel mag als je naar een voorstelling kijkt.

REFLECTIE

DIA 11 INLEIDING OP DE REFLECTIE

Neem eerst zelf de vragen uit de prezi door, voordat je met de leerlingen gaat reflecteren. Je kunt naar eigen inzicht vragen of doe-opdrachten toevoegen. Zo kun je de leerlingen bijvoorbeeld vragen om emoties of personages uit de voorstelling uit te beelden.

Instructie: Luister naar de tekst.

Jullie zijn naar de voorstelling 'Gustav en de Vliegfiets' geweest. We zijn heel benieuwd wat jullie ervan vinden.

DIA 12 FEITEN

Starten met feitelijke vragen helpt de leerlingen in hun denkkraft. Daarnaast kun je inventariseren wat de leerlingen hebben gezien.

Vraag:

Hoeveel mensen kwamen in het verhaal voor?

Hoeveel instrumenten heb je op het podium gezien?

Antwoorden:

- 4 namelijk Jan, Gustav, mama en papa
- 6 namelijk blaasbalk en harmonica, emmer en doos, gieter en gitaar, fietswiel en drumstok, gitaar en linialen, en de ronddraaiende regenmaker van rijst en een cactus.

DIA 13 ERVARING

Deze vragen bieden de leerlingen de ruimte om hun mening, ervaring en beleving te delen met de groep.

Vragen:

Zijn er momenten in de voorstelling dat je moest lachen?

Zijn er ook momenten die je spannend vond?

REFLECTIE

DIA 14 VERBINDING

Met deze vragen leggen de leerlingen een verband tussen thema's uit de voorstelling en hun eigen belevingswereld.

Jan is in de voorstelling stiekem bij zijn ouders weggegaan om met de vliegfiets te vliegen.

Vragen:

Wat had hij anders kunnen doen?

Kun je begrijpen dat Jans ouders hem verbieden om naar Gustav te gaan?

Kun je vertellen waarom je hun wel of niet begrijpt?

Informatie voor de leerkracht:

Hier kun je op het niveau van de groep in gesprek gaan over moed en veiligheid.

Stellingen die misschien helpen het gesprek op gang te brengen:

- De ouders van Jan wilden hem beschermen.
- Jan kon zelf nog niet inschatten hoe gevaarlijk het is.
- Als je geen moed hebt, dan ga je ook niets nieuws uitvinden.

DOE-OPDRACHT

DIA 15 DOE-OPDRACHT

Gustav heeft met zijn fantasie niet alleen vliegfietsen gemaakt, maar ook gekke instrumenten. Hij heeft hierbij materiaal van andere dingen gebruikt. Hij zei altijd: "Alles is er al."

Maak een instrument!

Kun jij ook een instrument van oud materiaal maken?

Informatie voor de leerkracht:

Deze opdracht kan afhankelijk van tijd en beschikbaar materiaal uitgevoerd worden. Onderstaand vindt u voorbeelden van mogelijke instrumenten met uitlegvideo's.

- rietjes-panfluit

https://www.youtube.com/watch?v=kA2Enpxy_14

<https://www.youtube.com/watch?v=3iS5rCxylo0>

- wc-rol-regenmaker

<https://www.youtube.com/watch?v=qrPVv65MUhY>

http://www.knutselopdrachten.nl/knutselen/feestdagen/carnaval/knutselen_schudkoker_van_wcrol.shtml

- bloempot-drum

<https://nl.wikihow.com/Een-trommel-voor-een-kind-maken>

- elastiekjes-harp

<https://www.youtube.com/watch?v=iN5ovGOmnOY>

BEGINSCHERM EINDE PREZI